

VETERİNER HEKİMLİĞİ MEVZUATI VE ETİK

Arş. Gör. Dr. Aytaç ÜNSAL ADACA
aytacunsal@ankara.edu.tr

12. ve 13. Hafta

HAFTALAR	KONULAR	SÜRE
1. Hafta	Tanışma, dersten beklentilerin ve önerilerin alınması	40 dk
2. Hafta	Normlar Hiyerarşisi	40 dk
3. Hafta	6343 sayılı Yasa	40 dk
4. Hafta	TVHB Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin Uygulama Yönetmeliği	40 dk
5. Hafta	TVHB Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin Uygulama Yönetmeliği	40 dk
6. Hafta	Veteriner Hekim Muayenehane ve Poliklinik Yönetmeliği	40 dk
7. Hafta	Ara Sınav	-
8. Hafta	Hayvan Hastaneleri Yönetmeliği	40 dk
9. Hafta	Hayvan Hakları	40 dk
10. Hafta	Etik Kavramı	40 dk
11. Hafta	Etik Kavramı	40 dk
12. Hafta	Temel Etik İlkeler ve Etik Karar Verme Süreci	40 dk
13. Hafta	Temel Etik İlkeler ve Etik Karar Verme Süreci	40 dk
14. Hafta	Veteriner Hekimliğinde Etik Vakaların Değerlendirilmesi	40 dk

Etik ilkeler

Akıl yürütme sürecinde başvurduğumuz genelleştirilmiş anlatımlardır.

Temel dayanakları genel kabul gören ahlaki kanılardır.

Uygulama sırasında karşılaşılan ve etik sorun içeren olayları çözümlenmek ve karar vermek için gereklidir.

Temel Etik İlkeler

- 1) Yararlılık İlkesi (Beneficence)
- 2) Zarar Vermeme İlkesi (Non Nocere)
- 3) Özerklik İlkesi (Autonomy)
- 4) Adalet İlkesi (Justice)

Yararlılık İlkesi

- Sağlık alanında hastaya öncelikle ve her şeyin üzerinde yararlı olmayı öngörmektedir.
- Bu ilkenin kaynağının Hipokrat'a dayandığı söylenebilir.
"öncelikle zarar verme" (primum non nocere)
- Amaçlanan eylemin olası olumlu sonuçlarının, olumsuz sonuçlarına ağır basması ya da en azından belli bir dengede tutulabilmesini ifade etmektedir.

Zarar Vermeme İlkesi

- Hekimin hastasına zarar vermeden bir müdahalede bulunabilmesinin ön koşulu Latince "Primum non nocere" olarak dile getirilen "Öncelikle zarar verme" ilkesidir.
- Zarar vermeme ilkesi, yararlı olma ilkesiyle paralellik gösterir.
- Yararlı olmak, zarar vermemeyi de içerebilir ya da zarar vermemek, yararlı olmak olarak da algılanabilir.

Özerklięe Saygı İlkesi

- Hekimin, hastasının yalnızca tıbbi yönden yararını sağlamasının yanı sıra; ona özerk bir kişi olmasından kaynaklanan haklarını da kullanabilme fırsatı vermesi anlamına gelmektedir.
- Tıbbi bir uygulama sırasında hastanın bireysel haklarına dikkat edilmesi ve hastanın sağlığıyla ilgili verilecek olan karara hastanın da katılımının sağlanmasıdır.
- Özerk birey, bağımsız olarak kendi başına düşünebilme, kendi hakkında karar verebilme ve bu karara dayanan bir eylemde bulunabilme yeterliğine sahiptir.

Adalet İlkesi

◦ Sağlık alanında adalet ilkesi, sınırlı kaynakların tıbbi gereksinimlere göre eşit ve dürüstçe dağıtılmış olmasına işaret etmektedir.

◦ **1)Denkleştirici Adalet:**

Hak üleştirilmekte taraflar eşittir. Mutlaktır.

◦ **2)Dağıtıcı Adalet:**

Hak paylaşımı herkesin yeteneğine ve toplumsal durumuna göre yapılır. Görecelidir.

a)Eşitlikçi Yaklaşım (Egalitarian)- İlk gelen hizmeti alır. Piyangocu tavır.

b)Yararcı Yaklaşım (Utilitarian)- En fazla sayıda kişiye, en büyük iyilik yapılması hedeflenir.

c)Liyakatçı Yaklaşım (Meritarian)- Bireyin sosyal değeri, toplum içindeki yerine göre dağıtılır.

- Bu sunum, Ankara Üniversitesi Açık Ders Malzemeleri web sitesinde (<https://acikders.ankara.edu.tr/>) yayımlanmak üzere hazırlanmıştır. Sunumda kullanılan bilgilerin kaynaklarına ulaşmak ve daha fazla bilgi edinebilmek için lütfen **aytacunsal@ankara.edu.tr** adresinden iletişime geçiniz.